

les cordes l'Administració de Barack Obama i cal esperar aquest estiu que el Govern israelià prengui una determinació respecte a això amb l'acord dels seus aliats o sense.

Els israelians coneixen la situació d'enorme dificultat econòmica americana, i l'esgotament de les seves forces armades, que porten més d'una dècada cobrint nombrosos fronts de conflicte; però, malgrat tot, continuen en la seva posició inconscient que fa el desentès de totes les iniciatives diplomàtiques internacionals. Fins i tot han pretès fer callar la reconeguda veu de Günter Grass, acusant-lo d'antisemita per la seva valoració crítica del Govern israelià, que, segons ell, està posant en perill la pau mundial. Grass, com Giraudoux, tracta de fer-nos entendre d'aquesta manera que la guerra de l'Iran-Troia pot no tenir lloc si posem tots els recursos diplomàtics en marxa i construïm definitivament un món multipolar que compensi les presumptes amenaces que puguin aparèixer en cada moment. Grass utilitza un poema com a recurs literari per donar contingut èpic a la seva reflexió: «...demà potser serà massa tard i podríem ser còmplices d'un crim previsible...». No tracta de comparar Israel amb l'Iran, com diu Netanyahu, sinó fer una crida a preservar la pau mundial.

Els interessos, com va passar a Troia, hi seran sempre presents, i aquests i la diplomàcia no sempre són ben avinguts. Els falsos patriotes s'ompliran la boca per justificar la guerra, mentre es freguen les mans pensant en el negoci que poden fer-hi. Queda per veure qui s'adjudicarà finalment el paper de traïdor Demokos... i qui escriurà la història, que, com sempre passa, seran els vencedors? ▲

que haver estat un nen infeliç és la base per acabar sent un gran escriptor. I és que la recerca de la felicitat és motiu suficient per fer mans i mànigues per assolir-la.

Marcel Barrera, biògraf de Poltrona, diu que el caràcter del futur pallaso es forja cap al 1972, quan amb 17 anys el seu compromís en la lluita antifranquista no deixarà escaletxes. Tan cert és que, en una assemblea d'estudiants, el jove Jaume Mateu va formar part dels que desafiaven la policia. Ho feia a fi i efecte que la resta dels congregats pogués abandonar el recinte.

La dissort tant de Capdevila com de Poltrona ha estat la seva sort. Certs mal-estars del passat han esdevingut la força que els ha permès treure el geni. ▲

REVISTA DE PREMSA

«Una cimera bloquejada»

Editorial ('El País', 16-04)

► La cimera de les Amèriques, celebrada a Cartagena de Indias [...] ha revestit una triple encarnació: un fòrum social; el major conclave d'empresaris de la història llatinoamericana; i una trentena de caps d'Estat congregats per debatre el futur en l'impressionant marc de la capital del Carib colombià. Però ningú no ignorava que el gros de les pretensions d'una gran majoria de països era inacceptable per a Washington [...] ni l'assistència de la dictatorial Cuba, ni avenir-se a discutir sobre despenalització de les drogues [...] però això no nega que l'Amèrica Llatina ha parlat amb una llibertat i una convicció inusuals.

«Una reflexió, Sa Majestat»

E. Hernández ('El Periódico', 16-04)

► La Monarquia espanyola, tradicionalment al marge de la disputa política, viu els seus pitjors moments. El cas *Urdangarin* ha entelat, i de quina manera, la bona imatge de la Corona, que mitjançant gestos de transparència i de reducció de despeses ha intentat capejar el temporal. Però, en temps tan adversos com els que vivim, els gestos i els discursos s'esvaeixen; el que queda són els fets. I la polèmica desencadenada per la cacera d'elefants a Botswana protagonitzada pel cap de l'Estat, desvelada arran de la lesió de maluc que el va obligar a tornar amb urgència a Espanya per sotmetre's a una intervenció quirúrgica, ha fet un trist favor a la credibilitat de la institució monàrquica i del seu màxim representant.

L'anunci d'una enèsima reforma del Codi penal busca satisfer un sector de l'opinió i alhora espantar els moviments de protesta contra les retallades

JOAN RIDAO

PROFESSOR DE DRET CONSTITUCIONAL I CIÈNCIA POLÍTICA (UB I UOC)

Populisme punitiu

Cada cop que es produeix un episodi tràgic o violent, dels que generen alarma social quan es contemplan les imatges per televisió, la temptació de molts responsables d'Interior, es diguin Fernández o Puig, és la de proposar l'enèsima reforma del Codi penal a l'abric del malestar social que provoca. És un tòpic, però no per això menys cert, que s'acostuma a legislar en calent, esperonats per determinats estats d'opinió provocats ja per casos com el de la nena Mari Luz o per les bretolades del dia de la vaga general a Barcelona. D'això se'n diu populisme punitiu. O encara pitjor, alguns casos com el del recent anunci d'enduriment del Codi penal per part del Govern del PP i de CiU constitueixen globus sonda que es deixen anar estratègicament per donar satisfacció a una part de l'opinió i, de retruc, intimidar una part dels moviments de contestació a les polítiques econòmiques d'austeritat. Perquè ambdós governs són conscients que hi ha un malestar latent i que persistiran les mobilitzacions. La qüestió és que li restarà a la gent a partir d'ara si es posa en dubte el seu dret a manifestar-se? Assistim a una involució en el sistema de garanties a l'altura d'un règim autoritari, que legitima la violència policial en nom dels interessos del mercat.

Equiparar la *kale borroka*, fenomen de violència al carrer amb un mòbil polític, amb les bretolades de Barcelona, per reprotxables i perseguibles penalment que siguin, és un despropòsit. Aquí no hi ha cap intent organitzat de subvertir l'ordre constitucional ni la pau social. Aquí hi ha delinqüents i prou, a qui tot el pes de la llei ha de caure al damunt si es prova la seva participació. A més, resulta políticament insostenible i constitucionalment dubtós que es pugui arribar a qüestionar el dret de reunió i manifestació d'aquesta forma. Hi ha una línia vermella que separa la desobediència, la resistència i l'atemptat contra un agent de l'autoritat del fet d'intentar-se escapolir d'un agent de policia que t'atonyina. Et pots exposar per això a anar a la presó? Què passarà amb la típica asseguda pacífica al carrer? I amb el qui convoca una manifestació pel mitjà que sigui? La llei només exigeix que ho comuniqui amb deu

dies (o en determinats casos, 24 hores) d'antelació. Aquí acaba la seva responsabilitat. Si això deriva en problemes d'ordre públic per descontrolats, també se li aplicarà una pena privativa de llibertat?

Portem 19 reformes del Codi penal de 1995 (dit de la Democràcia), la darrera el 2010. Això demostra que els problemes no resideixen sempre en les lleis. Als autors dels incidents de Barcelona, si se'ls imputen delictes de danys, estralls, incendi, lesions, desordres públics, atemptat, associació de malfactors, etc., poden rebre penes d'entre 6 i 8 anys de presó. El que cal és una justícia eficaç i àgil, que faci possible que el dia de la vista del judici oral les proves siguin contundents i acudeixin totes les parts. És imprescindible, a més, una política criminal moderna, que no doni ales a la venjança privada i es concentri a prevenir el delictes, ressocialitzar l'infractor i reparar les víctimes. I més formació policial, i recursos per a àmbits formatius com l'educació, que és la font del civisme. I no pas un programa tan audaç com ineficaç, un nou pla

Què li restarà a la gent si es posa en dubte el seu dret a manifestar-se? Assistim a una involució en el sistema de garanties

expansiu del *ius puniendi* sense aturador, que condensa tota la insídia de l'aparell coercitiu de l'Estat en determinats delictes mentre consagra de forma classista la impunitat dels delictes de coll blanc a través d'una amnistia fiscal que deixarà impunes milers de defraudadors a Hisenda. En altres paraules, s'anuncia mà dura amb segons qui, es mostra dur amb el feble i feble amb el fort.

En dues paraules, la reforma està mancada de visió global, coherent i finalista d'una política criminal moderna i desaprofita l'oportunitat per fer pedagogia social i política. Si es consumen els plans del PP, el Codi penal continuarà afavorint l'exclusió abans que la ressocialització i el càstig abans que la prevenció, la qual cosa, paradoxalment, és molt més costosa –i antieconòmica–, perquè, com més dret penal, com més penes i més dures, major col·lapse judicial i major amuntegament a les presons. ▲